

Sygn. akt IV KK 388/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSA del. do SN Jacek Błaszczyk

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej,
w sprawie **P. W.**

skazanego z art. 258 § 3 kk, art. 263 § 2 kk i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 marca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 14 kwietnia 2014 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 11 lipca 2013 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego P. W.
przekazuje do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym Sądowi Okręgowemu .**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 r., Sąd Rejonowy w R. skazał oskarżonego P. W. za popełnienie ośmiu przestępstw na karę łączną 7 lat pozbawienia wolności

oraz grzywnę w wymiarze 700 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 150 zł., a na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 11 maja 2005 r. do dnia 13 lipca 2005 r. oraz od dnia 12 września 2011 r. do dnia 11 lipca 2013 r.

Od wyroku tego apelacje wnieśli obrońcy oskarżonego. Obrońca oskarżonego adw. K. M. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu:

„I. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż dowody ujawnione na rozprawie są wystarczające do uznania, że oskarżony:

1/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 1 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 258 § 3 k.k. tj. w okresie od października 1995 r. do maja 2005 r. w [...], założył i kierował zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym, mającą na celu czerpanie korzyści majątkowych z uprawiania prostytucji przez inne osoby, popełnianie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, mieniu, wolności oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ nie istniał zorganizowany byt prawny w postaci grupy lub związku, mający na celu popełnienie przestępstw określonych w akcie oskarżenia, którą oskarżony miał rzekomo kierować,

b/ w niniejszej sprawie nie można było jednoznacznie ustalić istnienia struktury grupy, a wobec braku ośrodka decyzyjnego również osoby nią kierującej,

c/ osoby wchodzące rzekomo w skład grupy nie miały świadomości przynależności do zorganizowanej struktury,

d/ oskarżony nie mógł w okresie od października 1995 r. do maja 2005 r. założyć i kierować zorganizowaną grupą przestępczą, mającą na celu czerpanie korzyści majątkowych z uprawiania prostytucji przez inne osoby, skoro został uprzednio skazany za czyn z art. 204 § 2 k.k. za okres od stycznia do czerwca 1996 r. jeśli chodzi o klub nocny „M.”, a także za czyn z art. 204 § 2 w zw. z § 1 k.k. i § 3 k.k. za okres od marca 1998 r. do października 2000 r. jeśli chodzi o lokale „B.”

i "V.", w obu przypadkach z wyłączeniem dopuszczenia się ich w ramach kierowania zorganizowaną grupą przestępczą;

2/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 2 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 263 § 2 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ oskarżony nie był w posiadaniu i nie był widziany z bronią palną wymienioną w pkt. 2 wyroku, a tym samym nie udostępniał przedmiotowej broni innym osobom, w szczególności J. D. czy J. K.,

b/ oskarżony nie miał świadomości posiadania przez inne osoby broni palnej, a co więcej kategorycznie zabraniał posiadania broni w wynajmowanych przez siebie lokalach,

c/ jedyną bronią jaką posiadał oskarżony była broń gazowa (oksydowany czarny rewolwer), na którą oskarżony posiadał zezwolenie,

3/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 3 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 282 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ G. S. nie płacił pieniędzy oskarżonemu, a tym samym oskarżony nie odbierał od w/wym. pieniędzy,

b/ G. S. nie płacił pieniędzy A. Z., a tym samym ten ostatni nie przekazywał ich oskarżonemu,

c/ w toku postępowania nie udowodniono wysokości kwoty, którą rzekomo G. S. miał płacić oskarżonemu, a tym samym wysokości łącznego rozporządzenia mieniem;

4/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 4 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 159 k.k. i art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 oraz przy zast. art. 65 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ to nie oskarżony zaczął kontaktować się po zdarzeniu w lokalu w L. z innymi osobami, by przyjechały,

b/ oskarżony nie był wśród grupy osób, które bezpośrednio po zdarzeniu nawzajem do siebie telefonowały, przekazując informacje o zajściu,

c/ oskarżony nie polecił innym osobom, by dokonały zniszczenia budynku w miejscowości H., ani by wzięły udział w bójce, dostarczając J. D. broń palną w postaci strzelby typu „pump-action” wraz z amunicją, ponieważ:

- oskarżony nie miał świadomości czy wiedzy, co do planowanego przez inne osoby wyjazdu do miejscowości H., bowiem bezpośrednio po zdarzeniu w wyniku doznanych obrażeń oraz stanu upojenia alkoholowego, zasnął - nie podejmując jakichkolwiek czynności mających na celu zainicjowanie przedmiotowego zajścia,

- oskarżony nie był w posiadaniu strzelby typu „pump-action” wraz z amunicją;

5/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 5 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. przy zast. art. 65 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ oskarżony nie był skonfliktowany z sąsiadem J. K.,

b/ oskarżony nie podejrzewał J. K. o kradzież z włamaniem do pomieszczeń oskarżonego znajdujących się w S. - bowiem podejrzewał o to swojego znajomego, a tym samym nie miał motywu by niszczyć budynek sąsiada,

c/ kradzież z włamaniem do pomieszczeń oskarżonego nastąpiła z inicjatywy T. L., który przyznał się do powyższego, stwierdzając, iż chciał się odegrać na oskarżonym, co całkowicie potwierdza podejrzenie oskarżonego w zakresie, w którym stwierdził, że czynu tego dokonał jego znajomy, i ponad jeszcze większą wątpliwość poddaje obiektywizm i rolę T. L. w tym zdarzeniu,

d/ J. K. nie podejrzewał oskarżonego o popełnianie czynów na jego szkodę, w tym podpalenia,

e/ zniszczenie budynku sąsiada poprzez podpalenie wiązało się z ryzykiem zapalenia się budynku oskarżonego, gdzie mieścił się magazyn, bowiem budynki te znajdowały się w bardzo bliskiej odległości,

f/ do włamań dochodziło zarówno do pomieszczeń znajdujących się na działce oskarżonego jak i sąsiada,

g/ nie zostało ustalone, kto dokonał podpalenia budynku sąsiada, tj. komu rzekomo oskarżony polecał dokonanie tego czynu;

6/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 6 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. przy zast. art. 65 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, w szczególności, bowiem:

a/ za czyn z art. 163 § 1 pkt 1 k.k. polegający na tym, że w nocy z 14/15 sierpnia 1997 r. w R. działając wspólnie i w porozumieniu sprowadzili pożar na budynek przy ul. M., skazani zostali prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 28 lipca 2000 r., K. K. i B. Z.

b/ oskarżony nie miał najmniejszego motywu by nakłaniać do spowodowania pożaru budynku usytuowanego w R. przy ul. M.

7/ dopuścił się czynu określonego w pkt. VIII części wstępnej wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. przy zast. art. 65 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może prowadzić do wniosku, iż oskarżony dopuścił się w/wym. czynu w szczególności, bowiem:

a/ zeznania świadka A. D. są niekonsekwentne i niejednolite w kwestiach kluczowych,

b/ zeznania świadka A. D. nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach świadka W. K. oraz świadka D. K.

8/ dopuścił się czynu określonego w pkt. 8 wyroku wyczerpującego dyspozycję art. 204 § 2 k.k. w zw. z art. 204 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k. oraz przy zast. art. 65 § 1 k.k. podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może prowadzić do wniosku, iż oskarżonym dopuścił się w/wym. czynu w szczególności, bowiem:

a/ oskarżony wynajmował przedmiotowe lokale na podstawie umów cywilnoprawnych tytułem czego pobierał od najemców czynsz,

b/ oskarżony nie pełnił w przedmiotowych lokalach żadnych funkcji kierowniczych,

1. nie wydawał poleceń, nie dzielił dochodów, nie zatrudniał pracowników
2. nie podpisywał z nimi umów, nie rozstrzygał sporów itp.

c/ obecność oskarżonego w lokalach powodowana była jedynie troską o stan lokali i jego dobrze pojmowany interes jako osoby utrzymującej się z wynajmu, chociaż były również sytuacje, w których oskarżony przebywał w nich w celach towarzyskich;

II. na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. - obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść ostatecznego rozstrzygnięcia, a tj.

1) art. 366 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez niewskazanie konkretnych okoliczności i dowodów, które w ocenie Sądu I instancji potwierdziły realizację przez oskarżonego znamion zarzucanych mu przestępstw tym bardziej, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, aby istniał zorganizowany był prawny w postaci grupy lub związku, mający na celu popełnienie przestępstw określonych w akcie oskarżenia, założony i kierowany przez oskarżonego,

2) art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., co polegało m.in. na oparciu kwestionowanego rozstrzygnięcia na niemiarodajnych źródłach dowodowych, nie uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności przemawiających jednoznacznie na korzyść oskarżonych, jednostronnym i bezkrytycznym skupieniu uwagi na elementach teoretycznie obciążających bez należytej i dogłębnej weryfikacji w kontekście całości materiału dowodowego, nadto na przekroczeniu zasad swobodnej oceny dowodów i nie uwzględnieniu, podczas przeprowadzanej oceny zasad prawidłowego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego, w szczególności:

a) bezwarunkowym przyznaniu prymatu wiarygodności zeznaniom świadka T. L., w sytuacji, w której zeznania te:

- jawiły się jako nieobiektywne, niespójne, obarczone wysokim stopniem niepewności, nad wyraz oględne oraz nie potwierdzone innymi dowodami - a w przypadku dokonania ich krytycznej analizy i oceny również przez pryzmat nie ukrywanego przez świadka konfliktu z oskarżonym (w tym popełniania przez świadka na jego szkodę przestępstw), a także obrazu wiarygodności tego świadka wyłaniającego się z niniejszej sprawy - jako nie dające podstaw do tak jednoznacznych ustaleń przyjętych przez Sąd I instancji,

- w zakresie wiedzy następczej uzyskanej od J. D. nie mogły zostać jednoznacznie zweryfikowane z uwagi na śmierć J. D., a tym samym nie mogą

stanowić podstaw do tak jednoznacznych ustaleń przyjętych przez Sąd Rejonowy w tym zakresie,

b) uznaniu za wiarygodne wyjaśnień świadka L. C., złożonych w ramach postępowania przygotowawczego, przy jednoczesnym odmówieniu tego waloru zeznaniom złożonym przez tego świadka przed Sądem (kiedy to wycofał pierwotne zeznania), wbrew temu. iż:

- wiedza świadka, co do okoliczności podnoszonych w śledztwie miała w przeważającej mierze charakter następczy, która w zakresie uzyskanym od J. D., nie mogła zostać jednoznacznie zweryfikowana z uwagi na śmierć J. D., a w zakresie uzyskanym od J. D. nie została przez tego ostatniego potwierdzona,

- sam świadek, zeznał, iż w jego ocenie, jego wiedza, co do okoliczności podnoszonych w śledztwie miała charakter plotek, pogłosek, których nie weryfikował,

c) bezpodstawnym zdyskredytowaniu wyjaśnień oskarżonego P. W., który konsekwentnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i potwierdzających te wyjaśnienia wyjaśnień oskarżonego K. P., przy jednoczesnym uznaniu ich stanowisk za "...jedynie linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej za przypisane im czyny",

d) bezwarunkowym przyznaniu prymatu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonych, wobec których zapadły wyroki skazujące wydane w trybie dobrowolnego poddania się karze, w zakresie, w którym obciążali oni oskarżonego, pomimo, iż:

- w znacznej mierze, zeznając jako świadkowie odwołali przed Sądem swoje zeznania, twierdząc w szczególności, iż przyznali się, a tym samym pomawiali oskarżonego, ponieważ m.in. działali we własnym interesie, nadto w sprawie pojawiły się istotne okoliczności świadczące o próbach wpływania w fazie śledztwa na wyjaśnienia oskarżonych i świadków, (cyt. z zeznań): „chciałem by wszystko się zakończyło”, „przyznanie się było warunkiem opuszczenia aresztu”, „...taki był wymóg Prokuratury”, „czułem się, iż jest wobec mnie stosowany areszt wydobywczy”, „w dużej części wyjaśnienia były mi sugerowane”, „był obowiązek przyznania się do winy”,

e) dezawuowaniu - wbrew zasadzie obiektywizmu - materiału dowodowego korzystnego dla oskarżonego, a w szczególności całkowitym pominięciu zeznań świadków m.in.: A. Z. złożonych przed Sądem, J. G., A. F., J. D. złożonych przed Sądem, wiarygodności zeznaniom świadków - bądź odwołanym na dalszym etapie sprawy, bądź bazującym na wiedzy następczej - nie potwierdzonej innymi dowodami, zasłyszanej lub nawet o charakterze plotek, przy pominięciu, iż kluczowi dla Sądu świadkowie pozostawali skonfliktowani z oskarżonym, w tym także, co znamienne, popełniali na jego szkodę w przeszłości przestępstwa lub do takich przestępstw namawiali,

f) rozstrzygnięcie wszelkich, licznie pojawiających się w sprawie i zgromadzonym w niej materiale dowodowym wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, w szczególności wszelkich pojawiających się rozbieżności w zeznaniach świadków i nieścisłości, podczas gdy z przepisów postępowania karnego wynika wprost obowiązek rozstrzygnięcia takich wątpliwości na korzyść oskarżonego;

3) art. 424 par. 1 i 2 k.p.k. polegającej na sporządzeniu niepełnego uzasadnienia do wydanego rozstrzygnięcia, które nie zawiera dokładnego wykazania, jakie okoliczności i dlaczego zostały udowodnione, a inne nie, w jakiej mierze Sąd oparł się na dowodach, dlaczego nie zostały uznane dowody przeciwne, a w szczególności na nie przeprowadzeniu analitycznej i kompleksowej oceny wszystkich dostępnych w sprawie dowodów pod kątem obowiązujących reguł dowodzenia i racjonalności - ich wzajemnych relacji i zależności, sprowadzenie negatywnych ocen części dowodów do konstatacji, iż pozostają one w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym, braku pełnego wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku - niedostateczne wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu czynów, nie przytoczeniu wszystkich istotnych podstaw i okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary, co czyni motywy skarżonego rozstrzygnięcia nie tylko nie wyczerpującymi, ale również nie przekonującymi;

4) art. 410 k.p.k. polegającej na wydaniu wyroku na podstawie części ujawnionego materiału dowodowego, bez przeprowadzenia analizy wszystkich okoliczności wynikających z dowodów przeprowadzonych na rozprawie, a co za

tym idzie pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie winy;

5) art. 211 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez przeprowadzenie w sposób wadliwy eksperymentu procesowego oraz uniemożliwienia zarówno oskarżonemu jak i obrońcy udziału w tejże czynności procesowej;

6) art. 237 a k.p.k. poprzez wykorzystanie w niniejszym postępowaniu bez formalnej zgody Sądu materiałów dowodowych uzyskanych w ramach kontroli operacyjnej w zakresie przestępstw innych niż objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej.

III. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. - poprzez skazanie oskarżonego za czyn z art. 263 § 2 k.k. i nie uwzględnienie okoliczności, iż karalność tego czynu uległa przedawnieniu, w związku z czym postępowanie powinno zostać umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.”

Podnosząc takie zarzuty autor apelacji wniósł o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od przypisanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Drugi obrońca oskarżonego adw. P. S. zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu:

„ - obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia a to art. 7 KPK w zw. z art. 410 KPK poprzez przekroczenie reguł swobodnej oceny dowodów tj. zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego przede wszystkim w zakresie oceny wiarygodności zeznań świadka T. L. wobec rażącej jej sprzeczności z zeznaniami pozostałych świadków w sprawie, a także wobec nie przyznania wiarygodności świadkom, którzy w postępowaniu przygotowawczym składali wyjaśnienia w postępowaniach toczących się przed dobrowolnym poddaniem się odpowiedzialności karnej przez tych świadków, wobec założenia, iż takie wyjaśnienia nie mogą być oparte na prawdziwości,

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia a to art. 410 KPK poprzez oparcie wyroku jedynie na części materiału dowodowego zebranego w sprawie wybiórczo wyselekcjonowanych dowodów

obciążających oskarżonego przy jednoczesnym pominięciu dowodów, a w szczególności zeznań świadków, dla oskarżonego korzystnych,

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia a to art. 424 § 1 i 2 KPK w zw. z art. 7 KPK i 410 KPK poprzez sporządzenie uzasadnienia sprzecznego z dyrektywą wyrażoną w tym przepisie, a to wobec nie wykazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dlaczego Sąd nie uznał dowodów w postaci zeznań świadków sprzecznych z zeznaniami świadka T. L., w zakresie w jakim obciążał on oskarżonego P. W.,

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia a to art. 5 § 2 KPK poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości, polegających na uznaniu na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, iż czynu określonego w zarzucie III i VI, dopuścił się oskarżony, podczas gdy z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż nie można ustalić sprawcy czynu określonego w zarzucie,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na treść orzeczenia a polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów podczas, gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że oskarżony czynów tych nie popełnił.”

Stawiając te zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.

Adw. K. M. złożył również pismo nazwane „uzupełnienie apelacji”.

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2014 r., Sąd Okręgowy w G. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku złożył obrońca skazanego adw. J. W. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a to:

„1) 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na tym, że Sąd Odwoławczy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy na skutek błędnego uznania, iż Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy prawa procesowego, szczegółowo opisanej w apelacjach obrońców P. W. i w konsekwencji dokonał trafnych ustaleń

faktycznych, podczas gdy w istocie Sąd I instancji zaskarżone orzeczenie oparł na wybiórczo potraktowanym materiale dowodowym, przy całkowitym pominięciu okoliczności wskazywanych przez obrońców w środkach zaskarżenia bez jakiegokolwiek uzasadnienia przez Sąd I instancji takiego postąpienia — a które to zachowanie w sposób oczywisty godzi w zasadę obiektywizmu wyrażoną w art. 4 k.p.k.

2) art. 433 § 2 k.p.k. z uwagi na nie rozważenie przez Sąd Okręgowy wszystkich zarzutów wskazanych w środkach odwoławczych, a mianowicie:

a) rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego - opisanego szczegółowo w punkcie 2 oraz 6 apelacji adw. K. M. oraz w punkcie 1 apelacji adw. P. S. i nie odniesienie się w żaden sposób do powyższych zarzutów w uzasadnieniu wyroku, bez jakiegokolwiek uzasadnienia przez Sąd takiego postąpienia,

b) błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść - opisanych szczegółowo w obu apelacjach - i ograniczenie się jedynie do stwierdzenia iż „z zarzutami tymi (...) nie sposób się zgodzić. (...) Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie dopuścił się takich uchybień, ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana w sposób wnikliwy i rzetelny. Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy wskazał jakimi przesłankami kierował się uznając jedne dowody za wiarygodne, a innym waloru tego odmawiając”,

c) ogólnikowe odniesienie się do zarzutów naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. sformułowanych w obu apelacjach obrońców,

3) art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nie wskazanie w uzasadnieniu czym kierował się Sąd Okręgowy, wydając zaskarżony wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji zostały uznane za bezzasadne, a jedynie ograniczenie się do nader ogólnego i syntetycznego stwierdzenia (dotyczącego „zbiorowo” wszystkich apelacji w niniejszej sprawie), iż „Sąd Rejonowy nie dopuścił się podnoszonych w apelacji uchybień, a dokonana przez ten Sąd ocena materiału dowodowego jest prawidłowa. Sąd I instancji szczegółowo wskazał, którym dowodom dał wiarę, a którym waloru wiarygodności odmówił i z jakich powodów. Dokonana przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie nie budzi

zastrzeżeń, albowiem była wnikliwa i rzetelna“ oraz iż „Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z rozważaniami Sądu I instancji dotyczącymi oceny zebranych w sprawie dowodów, a ich ponowna analiza jest bezprzedmiotowa”.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi II instancji.

W pisemnym stanowisku co do wniesionej kasacji prokurator Prokuratury Okręgowej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. W trakcie rozprawy kasacyjnej stanowiska tego nie poparł prokurator Prokuratury Generalnej, przyłączając się do wniesionej kasacji i wnosząc o jej uwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Rację ma skarżący stawiając w kasacji zarzuty rażącego naruszenia przepisów art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. (pkt 2 i 3 kasacji). Odnosząc się na wstępie do zarzutu naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. stwierdzić należy, iż analiza uzasadnienia wyroku sądu II instancji wskazuje bez żadnych wątpliwości, że ten procesowy dokument nie zawiera jakiegokolwiek argumentacji odnoszącej się do zarzutów obu apelacji. Tymczasem, to właśnie na jego podstawie strona skarżąca wyrok sądu I instancji powinna poznać powody dla których podniesione zarzuty okazały się zasadne lub niezasadne, i dlaczego takiej oceny dokonano. Jak wykazano powyżej w części sprawozdawczej uzasadnienia, oba środki odwoławcze w sposób szczegółowy i obszerny wskazywały zarzuty jakie stawiano wyrokowi sądu *a quo*, a uzasadnienia tychże zawierały argumentację, która stała się powodem postawienia tych zarzutów. Wypada chociażby wskazać, że w apelacjach kwestionowano nie tylko ocenę tak kluczowych dowodów, jak zeznania T. L., L. C., czy też wyjaśnień oskarżonego, ale również zarzucano pominięcie określonych dowodów, by w konsekwencji w obu apelacjach wskazywać na nietrafność ustaleń faktycznych. Sąd odwoławczy ograniczył się tymczasem do przedstawienia – w ślad za sądem I instancji – tych dowodów, które dały podstawę do przypisania oskarżonemu sprawstwa poszczególnych przestępstw, bez podjęcia próby odniesienia się do tych zarzutów i argumentów obu apelacji, które właśnie ocenę tych dowodów kwestionowały. W uzasadnieniu wyroku nie sposób znaleźć stanowiska co do zarzutów oraz argumentacji obu apelacji, co dowodzi rażącego naruszenia przepisu art. 457 § 3 k.p.k. Bezsporne jest, że sposób wykonania

obowiązku określonego w art. 457 § 3 k.p.k. daje z kolei podstawę do oceny, czy sąd *ad quem* właściwie zrealizował normę wskazaną w art. 433 § 2 k.p.k., a zatem, czy rozważył wszystkie zarzuty i wnioski zawarte w środku odwoławczym. Strona, która skarżyła wyrok sądu I instancji nie ma bowiem żadnej gwarancji, iż jej zarzuty oraz argumenty były w ogóle przedmiotem rozważań sądu II instancji, stosownie do nakazu zawartego w art. 433 § 2 k.p.k., skoro uzasadnienie wyroku nie wskazuje powodów dla których zarzutów tych nie uwzględniono. Tym samym rację ma skarżący, że doszło również do rażącego naruszenia przepisu art. 433 § 2 k.p.k., a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, albowiem nie sposób wykluczyć, iż analiza zarzutów apelacji – godzących w najistotniejsze dowody i ustalenia – mogłaby doprowadzić do odmiennego rozstrzygnięcia przez sąd II instancji.

Z tych powodów konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd odwoławczy w toku ponownego postępowania odniesie się wnikliwie do zarzutów obu apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.), a w przypadku sporządzenia uzasadnienia zadba by czyniło ono zadość przepisowi art. 457 § 3 k.p.k. Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w wyroku.